

Една задача по сметкане

КОЛКО Е ЗАГУБАТА?

Прѣди нѣколко дни дошёлъ въ магазина на бай Трифона единъ непознатъ господинъ и си избралъ разни артикули за стойностъ 150 лева. При плащането извадилъ една банкнота отъ 500 лева и помолилъ бай Трифона да си хване стойността на покупкитѣ, а остатъка да му върне. Понеже бай Трифонъ нѣмалъ дребни пари, пратилъ момчето — прислужника въ магазина — да развали банкнотата въ съсѣдния магазинъ. Момчето бързо се върнало съ 500 лева дребни пари и бай Трифонъ задържалъ 150 лева, а 350 върналъ на непознатия господинъ, който си взелъ купенитѣ прѣдмети, поклонилъ се почтително и си отишель.

Не се изминали 10—15 минути, съсѣдътъ на бай Трифона дотарчалъ развлънуванъ и му подалъ сѫщата банкнота, съ молба да си я вземе обратно, защото била фалшива. Бай Трифонъ останалъ много изненаданъ като видѣлъ, че дѣйствително банкнотата е фалшива. Минало му веднага прѣзъ ума, че непознатиятъ господинъ не ще да е биль нѣкой почтенъ човѣкъ, а сигурно — изкусенъ мошенникъ, или апашъ. Изкочили тозъ частъ по диритѣ му дано го залови, съобщилъ и на полицията но, за жалостъ, всичко напразно.

Понеже измамениятъ въ случая е бай Трифонъ, а не съсѣда му, нѣмало що да се прави; извадилъ бай Трифонъ 150-тѣхъ лева, които бѣше задържалъ за продаденитѣ прѣдмети, прибавилъ къмъ тѣхъ отъ касата си още 350 лева и ги върналъ на съсѣда си, като му попросилъ и извинение.

Прѣвъ прислужника на бай Трифона — 13—14 годишно момче взело да прави сметка за загубата на господаря си отъ тази печална случка и изкарало, че бай Трифонъ е пострадалъ: 1) съ покупкитѣ на апаша, които струватъ 150 лева; 2) съ 350-тѣхъ лева, които е отвлекълъ сѫщия апашъ и 3) съ 500 лева, които бай Трифонъ е върналъ на съсѣда си.

Значи, споредъ момчето, на бай Трифона, загубата възлиза на 1000 лева.

А вечерята, щомъ бай Трифонъ разправилъ тази случка у дома си, малкиятъ му синъ Борисчо, ученикъ въ III отдѣление, сметналъ, че татко му е изгубилъ: 1) отвлеченитѣ отъ апаша 350 лева, както и прѣдметигъ на стойностъ 150 лева и 2) изведенитѣ отъ касата въ магазина 350 лева, които сж повърнати на съсѣда, или всичко споредъ Борисчо, загубата възлиза на 850 лева.

Както слугата, така и Борисчо, сж сгрѣшили въ изчисленията си. Кажете вие, милички дѣца, колко е загубата на бай Трифона.

П.